

NOTĂ PRIVIND CERCETAREA PERIEGHETICĂ DIN COMUNA POPEȘTI – JUD. IAȘI

DE

DAN APARASCHIVEI, SEVER-PETRU BOȚAN, ȘTEFAN HONCU, LUCIAN MUNTEANU*

Abstract

A field research in the village of Popești (Iași County) revealed the existence of a possible prehistoric complex and of a fireplace reported in a hill-spur known as "La Lutărie". From the commune's territory several fragments of pottery were also collected dating from Prehistory to the middle Ages; they point to the archaeological diversity and wealth in the southwestern part of the Iasi County.

Keywords: *Popești-Iași, surface research, prehistoric fireplace.*

În data de 23 februarie 2016 ne-am deplasat în comuna Popești – jud. Iași pentru efectuarea unei investigații perieghetice în urma sesizării primite de la domnul Neculai Bujor. Pe teritoriul comunei Popești, situată la aproximativ 37 de kilometri vest de Iași, au fost semnalate de-a lungul timpului mai multe situri arheologice din perioada paleolitică și până în cea medievală târzie¹. În partea de S-SV, la ieșirea din sat, în punctul numit „La Lutărie”² de pe Dealul Cuhuiului (Fig. 1) am identificat un pinten de deal supus intervențiilor antropice (punct de extragere a lutului – vezi Fig. 2). La o adâncime de aproximativ 7-8 metri față de coama dealului se poate observa în peretele de argilă un complex de arsură roșiatică de până la 3-4 centimetri grosime, cu un diametru de circa 0,80 metri (vezi Fig. 3). În partea superioară a acestei posibile amenajări antice se mai pot observa urme de fum până către circa un metru deasupra complexului, urme care ar putea fi puse în legătură cu funcționarea respectivei vetre de foc. Recent, locuitorii din satul Popești au intervenit în respectivul punct pentru extragerea lutului, ceea ce a dus la distrugerea considerabilă a structurii semnalate. În plus, absența în perimetrul său a oricărui artefact arheologic ne împiedică să extindem ipotezele noastre legate de funcționalitatea precisă și datare, putând doar specula că ar aparține perioadei preistorice, poate Paleoliticului, fapt întărit de semnalarea în jur a unor vestigii arheologice aparținând acestei epoci³.

Interesant este că, în plan secundar se poate observa situația stratigrafică într-un promontoriu din care s-a rupt la un moment dat pintenul în care am semnalat complexul de față, după cum urmează (vezi Fig. 4):

- un strat vegetal cu grosime variabilă (0,40 – 0,60 m)
- un strat de argilă galbenă (gros de 3,50 - 4,00 m)
- un strat de sol brun cu grosime variabilă și cu nuanțe diferite (0,20 – 0,40 m)
- un strat de argilă (0,50 – 1,00 m)
- un al doilea strat de sol brun, de asemenea, mai închis în partea superioară (0,50 – 0,70 m)
- un strat de argilă de aproximativ 2,50 – 3,00 m.

Am continuat cercetarea de suprafață pe o arie destul de extinsă în alte puncte semnalate și în Repertoriul arheologic al județului Iași, respectiv pe Dealul Cremanariu și Dealul Tătarilor, situate la S-V de sat, dar și „La Movilă”, de unde am recoltat atât fragmente ceramice datând din Preistorie și Evul Mediu cât și resturi

* Institutul de Arheologie Iași, Academia Română-Filiala Iași; danaparaschivei76@yahoo.com; sever_botan@yahoo.com; stefanhoncu@yahoo.com; lucanas2000@yahoo.com.

¹ RAJI 1985: 314 (LVII).

² Punctul are următoarele coordonate geografice: 47° 08' 63" N – 27° 14' 74" E.

³ RAJI 1985: 314 (LVII.1.C – LVII.1.D).

de lut ars (Fig. 5). De pe Dealul Doroșcani, situat la est de Popești, provine un fragment de amforă romană ce aparține tipului Șelov D (Fig. 6) produs la Heraclea Pontica și care se datează în secolele II-III p. Chr.⁴. Menționăm că această descoperire nu este singulară, întrucât în punctul Dealul Sărăturii II au fost descoperite numeroase fragmente de amfore romane din aceeași perioadă⁵. Am putut observa, de asemenea, semne evidente ale utilizatorilor de detectoare de metale.

Cercetarea de teren semnalată se include într-un ciclu pe care dorim să îl reînnoim la Institutul de Arheologie din Iași, în sensul intensificării cercetărilor de teren de tipul periegezelor pe cuprinsul județului Iași, în situri deja semnalate în repertoriile arheologice, dar și cu scopul mărturisit de a evidenția potențiale noi complexe cu însemnătate arheologică.

BIBLIOGRAFIE

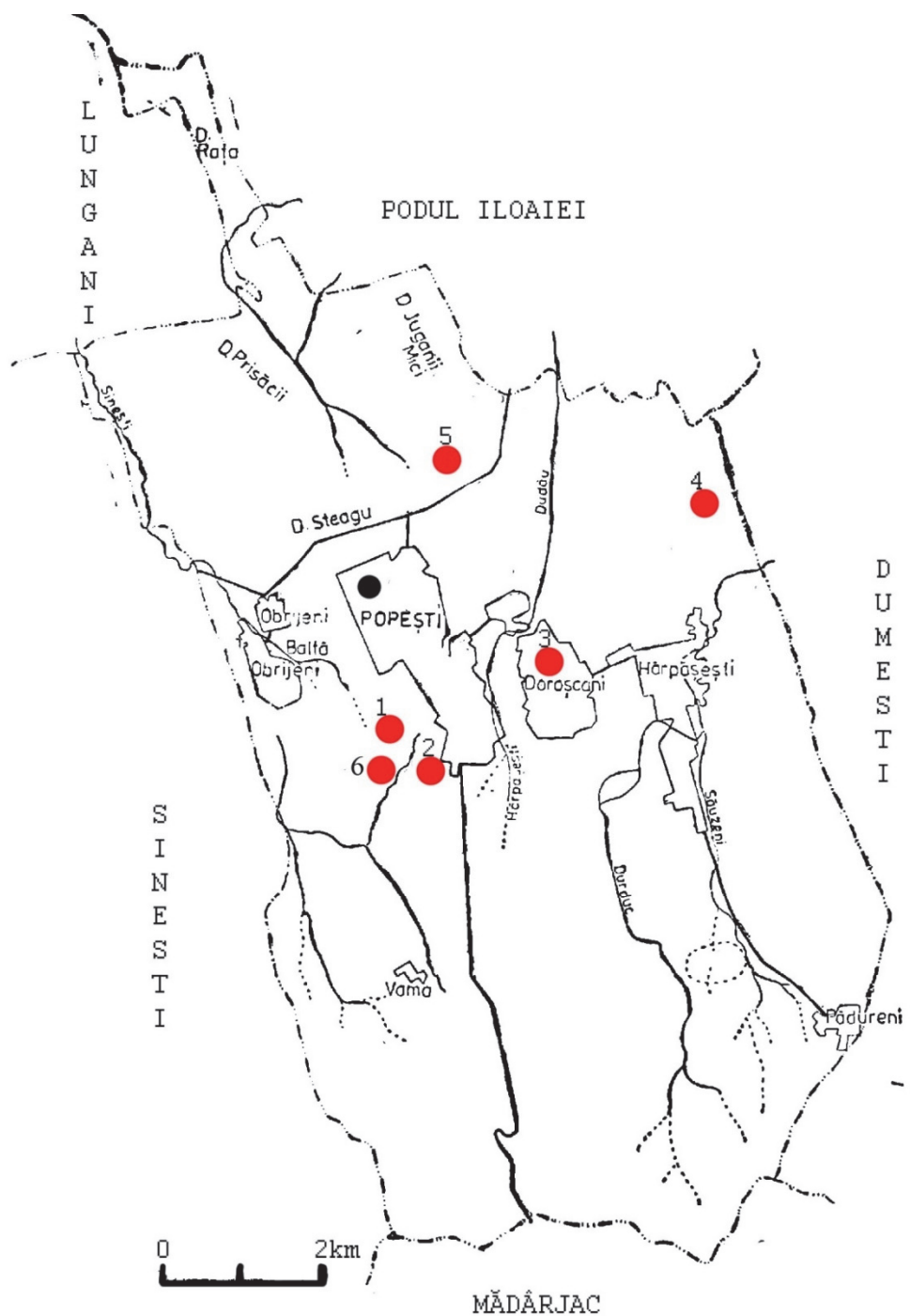
- RAJI 1985 Chirica, V., Tanasachi, M., *Repertoriul arheologic al Județului Iași*, vol. II, Iași.
- ȘELOV 1986 Șelov, D. B., *Les amphorae d'argile claire des premiers siècles de notre ère en Mer Noire*, in Empereur, J.-Y., Garlan, Y. (eds.), *Recherches sur les amphorae grecques*, École Française d'Athènes, Athènes, BCH Supplement, XIII, 395-400.

LIST OF ILLUSTRATIONS

- Pl. I. Map of the Popești commune: 1. The Cuhui Hill – “La Lutărie”; 2. The Tatars' Hill; 3. The Doroșcani Hill; 4. The Armanca Hill – “La Movilă”; 5. The Sărăturii Hill II; 6. The Cremanariu Hill.
- Pl. II. 1. The hill spur where the potential prehistoric complex was identified; 2. The fireplace (?) (detail); 3. The stratigraphic profile of the hill near the complex reported.
- Pl. III. Pottery and burnt-clay fragments discovered in the Popești village and its environs: a. The Doroșcani Hill (Șelov D amphora); b. Fragments from The Cremanariu Hill and “La Movilă”.

⁴ ȘELOV 1986, 397-398, tipul D, Fig. 1.D.

⁵ RAJI 1985: 316 (LVII.2.D).

Pl. I. Harta comunei Popești: 1. Dealul Cuhuiului - „La Lutărie”; 2. Dealul Tătarilor; 3. Dealul Doroșcani; 4. Dealul Armanca - „La Movilă”; 5. Dealul Sărăturii II; 6. Dealul Cremanariu (adaptare după RAJI 2, 315, Pl. LVII).

1

2

3

Pl. II. 1. Pintenul de deal unde a fost identificat posibilul complex preistoric;
2. Vatra de foc (?) (detaliu); 3. Profilul stratigrafic al dealului din apropierea complexului semnalat.

1

2

Pl. III. Fragmente ceramice și de lut ars de pe cuprinsul satului Popești:

1. Dealul Doroșcani (amforă Șelov D);
2. Dealul Cremanariu și „La Movilă”.